

ประเด็นการเมือง ฉบับที่ E32	20 มิ.ย. 68	วิทยาลัยการทัพบก
ประเด็น การจัดการความคิดเห็นสาธารณะ	การจัดการความคิดเห็นสาธารณะผ่านโพลการเมืองไทย	
ประเด็นสำคัญ	- โพลการเมืองไทยเรื่องการจัดการข้อพิพาทไทย-กัมพูชา - เทคนิคการจัดการความคิดเห็นผ่านโพล - กรณีศึกษาการใช้โพลเป็นเครื่องมือทางการเมืองของกลุ่มต่างๆ - กรณีศึกษาการใช้โพลสร้างความชอบธรรมนโยบาย - ความแม่นยำที่แท้จริงของโพล - บทเรียนจากการ "พลาดเป้า" กรณีศึกษาการเลือกตั้งผู้ว่าฯ กรุงเทพฯ - ผลกระทบต่อกระบวนการประชาธิปไตย - อนาคตของโพลการเมือง ความท้าทายในยุคดิจิทัล - ข้อเสนอแนะในการอ่านโพลอย่างฉลาด สำหรับประชาชน	

การจัดการความคิดเห็นสาธารณะผ่านโพลการเมืองไทย

โพลการเมือง (Political Polls) ในยุคปัจจุบันไม่ใช่แค่เครื่องมือวัดความคิดเห็นอีกต่อไป แต่กลายเป็น "นักแสดงนำ" ที่มีอำนาจชี้นำทิศทางการเมืองทั่วประเทศ การวิจัยครั้งนี้เผยให้เห็นเทคนิคที่ซับซ้อนในการใช้ โพลเป็นเครื่องมือจัดการความคิดเห็นสาธารณะในประเทศไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเด็นข้อพิพาทเขตแดนไทย-กัมพูชา ซึ่งแสดงให้เห็นการประยุกต์ใช้เทคนิคการบิดเบือนทั้งในระดับเทคนิคและระดับสถาบัน หากเราเชื่อมาตลอดว่าโพลเป็นเพียง "กระจกเงา" ที่สะท้อนความคิดเห็นประชาชน บทความนี้จะช่วยให้เห็นว่าบางครั้งกระจกบานนั้นอาจจะเป็น "กระจกแฉก" ที่ส่งผลให้เกิดการบิดเบือนภาพความเป็นจริงมากกว่าที่เราคิด

โพลการเมืองไทยเรื่องการจัดการข้อพิพาทไทย-กัมพูชา

ผลโพลล่าสุดจากสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (NIDA) ประจำเดือนมิถุนายน 2568 แสดงให้เห็น ความแตกต่างอย่างชัดเจนในความเชื่อมั่นของประชาชนต่อการจัดการข้อพิพาทเขตแดนไทย-กัมพูชา กองทัพได้รับความเชื่อมั่น 86.26% ขณะที่รัฐบาลได้รับการไม่พอใจ 68.93% และกระทรวงการต่างประเทศได้รับการไม่พอใจ 64.73% โพลนี้ดำเนินการในช่วง 9-11 มิถุนายน 2568

กับผู้ตอบแบบสอบถาม 1,310 คน หลังจากเหตุการณ์ปะทะเขตแดนเมื่อ 28 พฤษภาคม 2568 ที่ทำให้ทหารกัมพูชา 1 นายเสียชีวิต ผลการสำรวจยังแสดงให้เห็นความรู้สึกชาตินิยมที่แข็งแกร่ง โดยประชาชน 88.63% สนับสนุนท่วงทำนองเพลงชาติที่ว่า "ไทยนี้รักสงบแต่ถึงรบไม่ขลาด"

เหตุการณ์ปะทะเมื่อ 28 พฤษภาคม 2568 ในบริเวณ "สามเหลี่ยมมรกต" ทำให้เกิดความตึงเครียดอย่างรุนแรงที่สุดนับตั้งแต่ปี 2554 กัมพูชาได้ยื่นฟ้องศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ (ICJ) เมื่อ 15 มิถุนายน 2568 เพื่อแก้ไขข้อพิพาทในพื้นที่ 4 แห่ง ขณะที่ไทยปฏิเสธเขตอำนาจศาล ICJ และยืนยันการเจรจาทางทวิภาคีผ่านคณะกรรมการเขตแดนร่วม

เทคนิคการจัดการความคิดเห็นผ่านโพล

การออกแบบคำถามที่สร้างอคติ ข้อมูลเชิงวิชาการเผยให้เห็นเทคนิคหลักในการสร้างอคติผ่านการตั้งคำถาม ได้แก่ คำถามชี้นำที่ฝังสมมติฐานไว้ล่วงหน้า และ การใช้ภาษาที่บรรจุมารมณ์ ตัวอย่างจากการทดลองของ YouGov แสดงให้เห็นการสวิงผลโพลถึง 18 เปอร์เซ็นต์เพียงแค่เปลี่ยนวิธีการตั้งคำถามเกี่ยวกับการออกจาก European Convention on Human Rights ในบริบทไทย คำถามเกี่ยวกับการปฏิรูปสถาบันกษัตริย์มักถูกออกแบบให้เห็น "การคุกคามความมั่นคงแห่งชาติ" แทนที่จะเป็น "การปฏิรูปกฎหมาย" ซึ่งใช้ประโยชน์จากความอ่อนไหวต่อกฎหมายหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ

การนำเสนอผลแบบเลือกสรร เทคนิคสำคัญอีกประการหนึ่ง คือ การเลือกข้อมูลที่ใช้งานได้ โดยนำเสนอเฉพาะผลโพลที่เอื้อประโยชน์ในขณะที่ปิดบังผลที่ขัดแย้ง โพลจากมหาวิทยาลัยรังสิตถูกวิพากษ์วิจารณ์สำหรับการมีอคติเอื้อประโยชน์ต่ออดีตนายกรัฐมนตรีที่มาจากทหาร และพรรคการเมืองที่ให้การสนับสนุน โดยมีการกล่าวหาว่า "เพิ่มตัวเลขสนับสนุนอย่างประดิษฐ์"

การจัดการพาดหัวข่าวที่ทำให้เข้าใจผิด จากที่กล่าวมาข้างต้น แสดงให้เห็นเทคนิคหลายประการในการสร้างพาดหัวข่าวที่บิดเบือน เช่น การขยายความแตกต่างที่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อผู้สมัครนำเสนอเพียงแค่ว่าภายในขอบเขตความคลาดเคลื่อน และการตีความผลเสมอกันทางสถิติผิด โดยรายงานว่าผู้สมัครคนหนึ่ง "นำหน้า" ในขณะที่ความแตกต่างอยู่ในขอบเขตความคลาดเคลื่อนรวม

การจัดการข้อมูลทางสถิติ การบิดเบือนทางสถิติรวมถึงการไม่เปิดเผยขอบเขตความคลาดเคลื่อนสำหรับความแตกต่างระหว่างผู้สมัคร ซึ่งมีขนาดใหญ่กว่าขอบเขตความคลาดเคลื่อนสำหรับผู้สมัครแต่ละคน และการใช้ขนาดตัวอย่างที่ไม่เพียงพอในกรณีที่อ้างว่ามีความถูกต้องทางสถิติ

กรณีศึกษาการใช้โพลเป็นเครื่องมือทางการเมืองของกลุ่มต่างๆ

กรณีศึกษาที่ 1 พรรคฝ่ายค้านและการสร้างความชอบธรรม พรรคการเมืองแห่งหนึ่งมีประวัติการใช้ข้อมูลโพลเพื่อสนับสนุนจุดยืนเรื่องข้อพิพาทเขตแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยเฉพาะในประเด็นแหล่งมรดกโลกทางประวัติศาสตร์ ในช่วงปี 2549-2551 ผู้นำพรรคใช้ความรู้สึกชาตินิยมและข้อมูลโพลเพื่อปรับตัวในฝั่ง

ตรงข้ามนโยบายเขตแดนของรัฐบาลสมัยนั้น และสร้างการเคลื่อนไหวต่อต้านรัฐบาลโดยใช้กรอบการเจรจาเขตแดนเป็นภัยคุกคามต่อความสมบูรณ์แห่งชาติ

กรณีศึกษาที่ 2 กลุ่มทหารและการปฏิวัติ คณะผู้ยึดอำนาจในปี 2557 ใช้โพลอย่างเป็นระบบเพื่อสร้างความชอบธรรมให้กับการยึดอำนาจ กรณีศึกษาที่สำคัญที่สุดคือการทำประชามติรัฐธรรมนูญในปี 2559 ซึ่งเป็นตัวอย่างที่โจ่งแจ้งของการจัดการโพลเชิงกลยุทธ์ ประกอบด้วย ข้อห้ามในการวิพากษ์วิจารณ์ร่างรัฐธรรมนูญทั้งหมด การจับกุมประชาชนที่แสดงเจตนาจะลงคะแนน "ไม่เห็นด้วย" ห้ามการตรวจสอบกระบวนการโพลอย่างเป็นอิสระ ใช้เจ้าหน้าที่ 350,000 คนในการรณรงค์ให้ลงคะแนน "เห็นด้วย" รวมถึงการใช้กฎหมายในการกำหนดโทษจำคุกสูงสุด 10 ปี สำหรับข้อมูลโพลที่ "ทำให้เข้าใจผิด"

กรณีศึกษาที่ 3 พรรคสนับสนุนรัฐบาลและการใช้วุฒิสภา พรรคการเมืองแห่งหนึ่งใช้กลยุทธ์โพลเพื่อสร้างความชอบธรรมให้กับการดำรงอำนาจของผู้นำทหาร แม้ว่าพรรคจะมีผลงานทางเลือกตั้งที่ไม่ดี โดยใช้โพลแสดงให้เห็นว่าผู้นำคนดังกล่าวเป็นผู้สมครนายกรัฐมนตรีที่ได้รับการสนับสนุน และใช้การสนับสนุนจากวุฒิสภา (สมาชิก 250 คนที่ได้รับการแต่งตั้ง) เพื่อลบล้างผลเลือกตั้งสภาผู้แทนราษฎรที่ไม่เอื้อประโยชน์

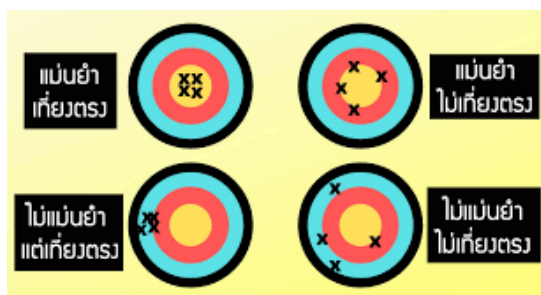
กรณีศึกษาการใช้โพลสร้างความชอบธรรมนโยบาย

การยุบพรรคการเมืองในปี 2567 การตัดสินใจของศาลรัฐธรรมนูญในการยุบพรรคการเมืองแห่งหนึ่ง แม้จะได้รับชัยชนะทางเลือกตั้ง แสดงให้เห็นการจัดการสถาบันที่ได้รับการสนับสนุนด้วยโพลเชิงกลยุทธ์ โดยใช้โพลที่อ้างว่าประชาชนต่อต้านการปฏิรูปกฎหมายบางประเภท และเพิกเฉยต่อโพลที่แสดงให้เห็นว่าพรรคดังกล่าวได้รับคะแนนเสียง 14 ล้านเสียงในการเลือกตั้งล่าสุด

มาตรการฉุกเฉินในช่วงการแพร่ระบาดของโรค รัฐบาลในสมัยนั้นใช้โพลเพื่อสร้างความชอบธรรมให้กับการใช้อำนาจฉุกเฉินที่ขยายออกไป โดยอ้างการสนับสนุนประชาชนสำหรับมาตรการจำกัดที่ถูกใช้เพื่อปราบปรามฝ่ายค้านทางการเมือง และใช้โพลเพื่อสร้างความชอบธรรมให้กับการเลื่อนการเลือกตั้งในช่วงการแพร่ระบาด

จากกรณีศึกษาเหล่านี้ แสดงให้เห็นรูปแบบการใช้โพลเป็นเครื่องมือทางการเมืองในหลายมิติ ทั้งการสร้าง ความชอบธรรม การจัดการความคิดเห็นสาธารณะ และการใช้ข้อมูลเพื่อสนับสนุนจุดยืนทางการเมือง ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญของการตีความและการนำเสนอข้อมูลโพลในบริบททางการเมือง

ความแม่นยำที่แท้จริงของโพล

โพล คือ หนึ่งในเครื่องมือทางสถิติที่แสนอัจฉริยะ เพราะเราสามารถสอบถามข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างหลักพันคนเพื่อสะท้อนความคิดเห็นของประชาชนหลักล้านคนได้ค่อนข้างแม่นยำ แต่มีเงื่อนไขคือต้องใช้ระเบียบวิธีที่เคร่งครัดและเหมาะสม ความลับของการทำโพลที่มีคุณภาพอยู่ที่ 5 องค์ประกอบสำคัญ ดังนี้ **กลุ่มตัวอย่างที่แท้จริง** กลุ่ม

ตัวอย่างในการทำโพลขนาด 100 คนคือจำนวนขั้นต่ำของการทำโพลหนึ่งชิ้น และจำนวนกลุ่มตัวอย่างในอุดมคติที่ควรจะเป็นก็คือ 10% ของจำนวนประชากร แต่ไม่เกิน 1,000 คน แต่ที่สำคัญกว่าขนาดคือความเป็น

"ตัวแทน" ที่แท้จริงของประชากร **ค่าความคลาดเคลื่อน (Margin of Error)** ของการจัดทำโพลที่หลายคนมองข้าม ซึ่งถ้าโพลชิ้นนั้นบอกว่ามีค่าความคลาดเคลื่อนอยู่ที่ 2.5% นั้นหมายถึง ถ้าคุณทำโพลด้วยหัวข้อนั้นๆ 100 ครั้ง ผลลัพธ์ที่ได้จะออกมาเหมือนกันกับผลโพลแรกสุดอย่างน้อย 95 จาก 100 ครั้ง **ข้อมูลประชากรศาสตร์** อายุ เพศ การศึกษา อาชีพ และภูมิภาค ต้องสะท้อนความหลากหลายของประชากรจริง **วิธีการเก็บข้อมูล** วิธีการเก็บข้อมูลทางโทรศัพท์มือถือและสะสมหมายเลขไว้ในฐานข้อมูลที่เรียกว่า Master Sample ซึ่งปัจจุบันมีอยู่ทั้งหมดราว 3 แสนหมายเลขซึ่งถือว่าสูงมาก **การตั้งคำถามที่ไม่ใช่ "นำไป"** คำถามที่เป็นกลางและไม่ชี้นำความคิดเห็น

บทเรียนจากการ "พลาดเป้า" กรณีศึกษาการเลือกตั้งผู้ว่าฯ กรุงเทพฯ

การเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เมื่อปี 2556 พบว่าเมื่อนับคะแนนจริงครบ ผู้ที่ได้คะแนนสำรวจจากโพลน้อยกว่า แต่ได้รับชัยชนะในการเลือกตั้ง เหตุการณ์นี้เป็นบทเรียนสำคัญที่แสดงให้เห็นว่าโพลไม่ใช่คำทำนาย แต่เป็นเพียงภาพรวมในช่วงเวลาหนึ่ง ปัจจัยที่ทำให้โพลผิดพลาดครั้งนั้นคือ การแห่ไปเลือกตั้งเกินคาด มีคนแห่มาลงคะแนนเพิ่มจากที่โพลคาดกันไว้ถึงร้อยละ 13 (จากร้อยละ 51 ครั้งที่แล้วเป็นร้อยละ 64 ในครั้งนี้) หรือเพิ่มขึ้นประมาณ 570,000 คน Shy Voter Effect ผู้มีสิทธิเลือกตั้งบางกลุ่มไม่ยินดีเปิดเผยความคิดเห็นจริง การเปลี่ยนใจในนาทีสุดท้าย ประเด็นที่เกิดขึ้นใหม่ก่อนการเลือกตั้ง

ผลกระทบต่อกระบวนการประชาธิปไตย

การใช้โพลเชิงกลยุทธ์ได้ส่งผลให้เกิดการพังทลายของประชาธิปไตยผ่านการสร้างความชอบธรรมให้การแทรกแซงของทหาร การทำลายผลการเลือกตั้ง และการสร้างเรื่องเท็จเกี่ยวกับการสนับสนุนประชาชน หลักฐานแสดงให้เห็นว่าโพลในประเทศไทยมักให้บริการแก่ชนชั้นนำทางการเมืองมากกว่าการแจ้งข้อมูลการสนทนาประชาธิปไตย การจัดการข้อมูลโพลอย่างเป็นระบบได้ส่งผลกระทบต่อวิกฤตประชาธิปไตยของไทยที่กำลังดำเนินอยู่และการกัดเซาะความเชื่อมั่นของประชาชนต่อสถาบันประชาธิปไตย โดยไม่มีการปฏิรูปที่สำคัญต่อการปฏิบัติการโพล ความเป็นอิสระของสื่อ และการกำกับดูแลการเลือกตั้ง สถาบันประชาธิปไตยของไทยจะยังคงเผชิญกับวิกฤตความชอบธรรมที่ขับเคลื่อนด้วยการจัดการข้อมูลความคิดเห็นสาธารณะอย่างเป็นกลยุทธ์

อนาคตของโพลการเมือง ความท้าทายในยุคดิจิทัล

ในยุคที่ประชากรไทยเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2015-2022 แต่ตั้งแต่ปี 2022 เป็นต้นมา ประชากรเริ่มลดลงโดยมีอัตราการลดลงสูงสุดในปี 2025 (-0.06%) การทำโพลเผชิญกับความท้าทายใหม่ ได้แก่ **ปัญหาโครงสร้างประชากร** พบว่า ประชากรสูงวัยเพิ่มขึ้น ทำให้พฤติกรรมการใช้สื่อเปลี่ยนไป คนรุ่นใหม่มีพฤติกรรม การสื่อสารที่แตกต่าง การเข้าถึงกลุ่มตัวอย่างทำได้ยากขึ้น **เทคโนโลยีดิจิทัล** จากปรากฏการณ์ที่ทำให้เห็น ข้อมูลบนสื่อสังคมออนไลน์ผิดเพี้ยนจากความจริง (Social Media Bubble Effect Algorithm) ข่าวเท็จ (Fake News) และข้อมูลบิดเบือน (Disinformation) **ความซับซ้อนทางการเมือง** ได้แก่ การแบ่งขั้วที่รุนแรง

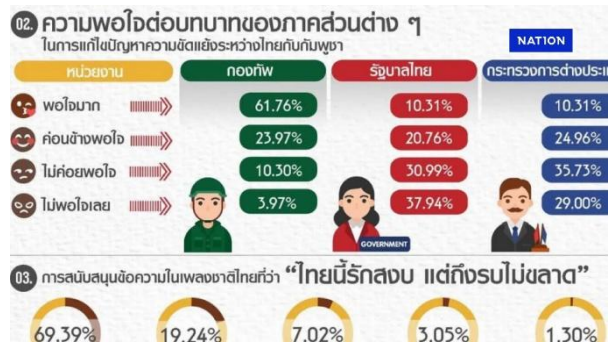

ขึ้น ความไม่ไว้วางใจในสถาบัน รวมถึงการเมืองแบบสภาพการณ์ที่ข้อเท็จจริงมีอิทธิพลต่อประชามติน้อยกว่า การเข้าถึงอารมณ์ความรู้สึกและความเชื่อส่วนตัว ที่เรียกว่า Post-Truth

ข้อเสนอแนะในการอ่านโพลอย่างฉลาด สำหรับประชาชน

ในยุคข้อมูลข่าวสาร การรู้จักอ่านและตีความโพลอย่างถูกต้องเป็นทักษะจำเป็นสำหรับการตัดสินใจทางการเมืองและสังคม การอ่านโพลอย่างฉลาดคือการมีวิจารณญาณในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย

การดูข้อมูลเบื้องหลัง ตรวจสอบแหล่งที่มา ก่อนเชื่อผลโพล ดูว่าใครเป็นผู้สำรวจ สํารวจเมื่อไหร่ และสำรวจใครมาบ้าง กลุ่มตัวอย่างมีจำนวนเท่าไร เป็นตัวแทนของประชากรที่เราสนใจหรือไม่ องค์กรที่น่าเชื่อถือและมีประสบการณ์จะให้ผลที่แม่นยำกว่า

เข้าใจ Margin of Error ช่วงความคลาดเคลื่อนบอกว่าผลโพลอาจผิดพลาดได้มากน้อยเพียงใด เช่น หากผู้สมัคร A ได้ 45% และ B ได้ 43% แต่ Margin of Error $\pm 3\%$ แสดงว่าทั้งคู่ยังมีโอกาสเท่าๆ กัน การเข้าใจนี้ช่วยไม่ให้เราตื่นตระหนกกับการเปลี่ยนแปลงเล็กๆ ในผลโพล

การเปรียบเทียบหลายแหล่ง อย่าพึ่งพาโพลจากแหล่งเดียว แต่ละองค์กรมีวิธีการแตกต่างกัน การดูโพลหลายสำนักจะให้ภาพที่ชัดเจนกว่า หากแนวโน้มจากหลายแหล่งไปทิศทางเดียวกัน ก็น่าเชื่อถือมากขึ้น

การพิจารณาบริบทเวลา ความคิดเห็นเปลี่ยนแปลงตามเหตุการณ์สำคัญ เช่น วิกฤตเศรษฐกิจ ข่าวใหญ่ หรือเหตุการณ์การเมือง โพลก่อนและหลังเหตุการณ์สำคัญอาจแตกต่างกันมาก การติดตามข่าวสารควบคู่จะให้ภาพสมบูรณ์ขึ้น

การแยกแยะโพลกับความเป็นจริง โพลเป็นการถ่ายภาพความคิดเห็นในช่วงเวลาหนึ่ง ไม่ใช่การทำนายผลลัพธ์ที่แน่นอน ยังมีปัจจัยอื่นๆ เช่น การออกมาใช้สิทธิเลือกตั้ง การเปลี่ยนใจในนาทีสุดท้าย ที่อาจส่งผลต่อผลลัพธ์จริง การอ่านโพลอย่างฉลาดช่วยให้เราเป็นพลเมืองที่มีความรู้และตัดสินใจอย่างมีเหตุผล โดยใช้ข้อมูลโพลเป็นเครื่องมือประกอบการตัดสินใจอย่างเหมาะสม ไม่พึ่งพาเกินไปหรือเพิกเฉย ซึ่งเผยให้เห็นว่าการใช้โพลการเมืองในบริบทไทยได้พัฒนาไปเป็นระบบการจัดการความคิดเห็นที่ซับซ้อน ซึ่งผสมผสานเทคนิคทางวิชาการเกี่ยวกับอคติทางปัญญากับการจัดการทางการเมืองในทางปฏิบัติ กรณีข้อพิพาทเขตแดนไทย-กัมพูชาแสดงให้เห็นว่าเทคนิคเหล่านี้สามารถถูกใช้อย่างเป็นระบบเพื่อป้องกันทำลายกระบวนการประชาธิปไตย ในขณะที่ยังคงรักษาบริบทของความชอบธรรม

ความเข้าใจเทคนิคเหล่านี้มีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับการปกป้องสถาบันประชาธิปไตยและการรับรองว่าการสำรวจความคิดเห็นสาธารณะทำหน้าที่ตามปกติในการแจ้งข้อมูลมากกว่าการจัดการการสนทนาประชาธิปไตย ผลกระทบขยายไปสู่รูปแบบที่กว้างขึ้นของการพังทลายประชาธิปไตยทั่วโลก ซึ่งการจัดการโพลทำหน้าที่เป็นทั้งเครื่องมือของการควบคุมเผด็จการและวิธีการสำหรับการสร้างความยินยอมสำหรับการกระทำต่อต้านประชาธิปไตย เมื่อโพลกลายเป็น "พระเอก" ทางการเมือง ในท้ายที่สุด โพลการเมืองเป็นทั้ง "กระจก" ที่

สะท้อนความคิดเห็นและ "แสง" ที่ส่องทางให้นักการเมืองและประชาชน แต่เช่นเดียวกับแสงไฟทุกดวง หากไม่ระวัง เราอาจจะ "ตาบอด" จากแสงที่แรงจนเกินไป ใครคือผู้ชนะตัวจริงในเกมการเมือง? ผู้ที่รู้จักเล่นเกมโพล หรือผู้ที่รู้จักอ่านเกมโพล? และที่สำคัญกว่านั้น เราจะใช้โพลอย่างไรให้เกิดประโยชน์ต่อประชาธิปไตย โดยไม่ให้มันกลายเป็นเครื่องมือปิดเบือนความจริง?

พ.อ.หญิง จันทิรา นาคบุญนำ

อจ.กก.กกม.สมย.วทบ.

เอกสารอ้างอิง

1. Reuters. Thailand-Cambodia border clash sparks tension. 2568 May 29. [เข้าถึงเมื่อ 2568 Jun 21].
2. Bangkok Post. Thai public backs military amid border dispute with Cambodia. 2568 Jun 12. [เข้าถึงเมื่อ 2568 Jun 21].
3. The Diplomat. Cambodia files ICJ case over Thai border dispute. 2568 Jun 16. [เข้าถึงเมื่อ 2568 Jun 21].
4. Euronews. Cambodia takes Thailand to International Court of Justice over border areas. 2568 Jun 15. [เข้าถึงเมื่อ 2568 Jun 21].
5. Nation Thailand. Thai public trusts military more than government on Cambodia border issue. 2568 Jun 13. [เข้าถึงเมื่อ 2568 Jun 21].